

BOSNA I HERCEGOVINA

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

ARHIVA ZA 2021. GODINU

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠĆE

O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI

**ARHIVA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2021. GODINU**

Broj: 02-16-1-972/22

Sarajevo, srpanj 2022. godine

Kazalo

I.	MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....	5
1.	MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	5
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	7
II.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....	9
1.	KRITERIJI	9
2.	REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....	9
3.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	10
3.1.	Ustrojstvo i rukovođenje	10
3.2.	Financijsko upravljanje i kontrola	11
3.3.	Unutarnja revizija	12
4.	PRORAČUN	12
5.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
5.1.	Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....	13
5.1.1.	Bruto plaće.....	13
5.2.	Pregled prihoda i primitaka	13
5.3.	Bilanca stanja	13
6.	UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA.....	14
7.	JAVNE NABAVE.....	15
8.	KOMENTARI	16
PRIVICI.....		16

I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Arhiva Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Arhiv)** koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2021. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća Arhiva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2021. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)¹. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Arhivu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća

Rukovodstvo Arhiva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz financijska izvješća, kao i odabir i

¹ Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Sa rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Arhiva za 2021. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Arhiva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Arhivu u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Skretanje pozornosti

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na sljedeće:

- *neusklađenost Pravilnika o unutarnjem ustroju sa odlukama Vijeća ministara BiH (točka 3.1. Izvješća);*
- *neuspostavljanje sustava finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa važećim propisima (točka 3.2. Izvješća).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Arhiva je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Arhiva, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 4.7.2022. godine

GLAVNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GLAVNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza za 2020. godinu²
- Zakon o financiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
 - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2021. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o arhivskoj građi i Arhivu BiH³.

2. REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o finansijskoj reviziji Arhiva za 2020. godinu dao pozitivno mišljenje na finansijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pozornosti na Pravilnik o unutarnjem ustroju koji nije usklađen sa odlukama Vijeća ministara BiH. U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Arhiv je postupio u skladu sa člankom 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestio nas o poduzetim aktivnostima na realizaciji danih preporuka u Izvješću o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

Na temelju uvida u poduzete aktivnosti, u narednoj tablici (Tablica 1.) dan je osvrt na realizaciju prethodno danih preporuka.

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli:

✓ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ✗ nerealizirane preporuke,

² Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2021. godinu nije usvojen tako da je financiranje institucija u 2021. godini vršeno u skladu s odlukama o privremenom financiranju donesenim na temelju odobrenog proračuna za 2020. godinu (Službeni glasnik BiH broj 46/20)

³ Službeni glasnik BiH, broj 16/01

II preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

Br. prep.	Preporuke iz izvješća za 2020. godinu	Ocjena realizacije preporuka iz izvješća za 2020. godinu	Status
1.	Arhiv je dužan uskladiti Pravilnik o unutarnjem ustroju sa važećim odlukama Vijeća ministara BiH.	Pokrenute su aktivnosti na izradi novog, usklađenog pravilnika sa odredbama odluka Vijeća ministara BiH.	
2.	Preporučamo Arhivu da plaćanje troškova osiguranja uposlenih i polaganja stručnog upravnog ispita uskladi sa važećim pravilima u institucijama Bosne i Hercegovine.	Arhiv je postupio po danoj preporuci i obustavio plaćanje troškova osiguranja uposlenih i polaganja stručnog upravnog ispita.	
3.	Arhiv je dužan implementirati sustav financijskog upravljanja i kontrole u skladu sa relevantnim propisima.	Koncem godine pokrenute su aktivnosti na implementiranju i usklađivanju sustava financijskog upravljanja i kontrole sa relevantnim propisima.	
4.	Potrebno je da Arhiv poduzme mjere u cilju rješavanja pitanja dugogodišnjeg angažmana osoblja na temelju ugovora o djelu.	Poduzete su aktivnosti na rješavanju pitanja angažmana po osnovu ugovora o djelu, izdaci za angažman vanjskih suradnika u 2021. godini su smanjeni, međutim, i dalje smatramo da ima prostora za dodatno unapređenje.	

Tablica 1. Pregled realizacije preporuka

Napomena: Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. U skladu s tim, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.

3. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Arhiv je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju financijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

3.1. Ustrojstvo i rukovođenje

Unutarnji ustroj i način rada Arhiva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustroju Arhiva na koji je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost 2009. godine, koji je 2015. godini izmijenjen i dopunjen. Pravilnikom o unutarnjem ustroju Arhiva, uređen je način rada i rukovođenja, te opis poslova za ukupno 39 izvršitelja. Prema važećem Pravilniku Arhiv ima ravnatelja, dva zamjenika ravnatelja i tri osnovne organizacijske jedinice, Sektor za nadzor registratura, opće i pravne poslove, Sektor za zaštitu, sređivanje i obradu arhivske građe i Sektor za informacijsko-dokumentacijsku, izdavačku, naučno-istraživačku i kulturno-obrazovnu djelatnost.

Arhivom upravlja ravnatelj, koji ima dva zamjenika. Rukovodstvo Arhiva je Vijeće ministara BiH imenovalo 17.3.2021. godine, na mandatno razdoblje od četiri godine. Primopredaja dužnosti ravnatelja izvršena je 1.4.2021. godine.

Nadalje, Zakonom o arhivskoj građi i Arhivu BiH definirane su nadležnosti Arhivskog vijeća BiH kao savjetodavnog tijela za područje arhivske službe, koje imenuje Vijeće ministara BiH. Arhivsko vijeće BiH raspravlja o općim pitanjima iz područja arhivske djelatnosti i daje preporuke i mišljenje o unapređenju djelatnosti, razmatra zajedničke programe razvoja arhivske djelatnosti, razmatra godišnje programe rada i izvješća o radu Arhiva, daje mišljenje o međunarodnoj suradnji na području arhivske djelatnosti, razmatra normative i standarde za arhivsku djelatnost Bosne i Hercegovine, imenuje Povjerenstvo za polaganje stručnih ispita za arhivska zvanja itd. Arhivsko vijeće BiH ima devet članova koji se imenuju na razdoblje od četiri godine. Ranije imenovani saziv, kome je mandat istekao u rujnu 2020. godine, svoje aktivnosti nije obavljao od 2018. godine. Ravnatelj Arhiva i njegovi zamjenici, kao i ravnatelji entitetskih arhiva i predsjednik Saveza društava arhivskih radnika BiH, su po položaju članovi Arhivskog vijeća BiH. Ostala tri člana Arhivskog vijeća BiH imenuju se iz reda članova Vijeća ministara BiH i resornih entitetskih ministarstava. Pokrenute su aktivnosti na imenovanju novih članova, točnije Arhiv je u listopadu uputio dopis Vijeću ministara BiH i resornim ministarstvima za delegiranje svojih članova u Arhivsko vijeće. Resorna entitetska ministarstva su dostavila prijedlog svojih članova, međutim, Vijeće ministara BiH do momenta obavljanja završne revizije nije dostavilo svoj prijedlog.

I pored činjenice da su institucije Bosne i Hercegovine bile u obvezi da do konca travnja 2014. godine usklade pravilnike o unutarnjem ustroju sa odredbama Odluke o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustroja organa uprave Bosne i Hercegovine⁴ i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine⁵,

Pravilnik o unutarnjem ustroju nije usklađen sa odlukama Vijeća ministara BiH.

Arhiv ni u 2021. godini nije okončao započete aktivnosti. Imenovanjem novog rukovodstva institucije, ranije započeti i provedeni postupci po ovom pitanju su obustavljeni i pokrenute su aktivnosti na pripremi i izradi novog Prijedloga pravilnika. Početkom 2022. godine pribavljeno je

mišljenje Ministarstva pravde BiH na opis radnih mjesta.

3.2. Financijsko upravljanje i kontrola

Sustav financijskog upravljanja i kontrole nije implementiran u skladu sa Zakonom o financiranju institucija BiH⁶, Priručnikom za financijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provedbu procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. Arhiv nije okončao mapiranje poslovnih procesa, kao ni utvrđivanje rizika.

Sustav financijskog upravljanja i kontrole nije implementiran u skladu sa relevantnim propisima.

Imenovanjem novog rukovodstva pokrenute su aktivnosti na uspostavljanju sustava, u fazi izrade je pravilnik o financijskom upravljanju i kontroli, mapiranje poslovnih procesa, izrada drugih pratećih dokumenata. Arhiv je dostavio Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Godišnje izvješće o sustavu

financijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu.

⁴ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 30/13, 67/15 i 51/18

⁶ Službeni glasnik BiH, br: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13

3.3. Unutarnja revizija

U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH⁷ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH⁸, Jedinica unutarnje revizije Ministarstva financija i trezora BiH je nadležna za obavljanje unutarnje revizije u Arhivu.

U skladu sa Godišnjim planom rada Središnje jedinice unutarnje revizije u Arhivu za 2021. godinu, kao i Strateškim planom unutarnje revizije za razdoblje 2021.-2023. godina, Jedinica unutarnje revizije je obavila reviziju na temu Upravljanje rizicima u Arhivu.

4. PRORAČUN

Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu nije usvojen. U takvim okolnostima Vijeće ministara BiH je, na temelju odredbi Zakona o financiranju institucija BiH, na kvartalnoj razini, donosilo odluke o privremenom financiranju⁹ koristeći kao temelj odobreni proračun za 2020. godinu¹⁰. Arhivu su, u skladu s odlukama o privremenom financiranju, kroz operativne planove proračuna u 2021. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 687.000 KM.

Koncem godine, uz odobrenje Ministarstva financija i trezora BiH¹¹ izvršeno je prestrukturiranje sredstava u iznosu od 26.000 KM. Povećana su raspoloživa sredstva na poziciji bruto plaća (22.000 KM) i naknada (4.000 KM), dok su umanjena raspoloživa sredstva za nabavu materijala (10.000 KM), ugovorene usluge (11.000 KM), izdatke za tekuće održavanje (3.000 KM), izdatke za usluge prijevoza i goriva (1.000 KM) te izdatke za osiguranje (1.000 KM). Prestrukturiranje rashoda proračuna izvršeno je zbog manjka raspoloživih sredstava na poziciji bruto plaća i naknada, koje je uslijedilo zbog postavljenja državnog službenika, iznad odobrenog broja uposlenih po proračunu, a po rješenju Agencije za državnu službu institucija BiH o eksternom premještanju prekobrojnog državnog službenika iz Ministarstva pravde BiH (detaljnije u točki 6.).

Pored sredstava proračuna Arhiv je u 2021. godini raspolagao sa 167 KM, prenesenih neutrošenih sredstava iz 2020. godine, na ime projekta rekonstrukcije depoa koji je realiziran u skladu sa zaključenim Sporazumom između Arhiva BiH i JP Ceste Federacije Bosne i Hercegovine. Projekat je okončan i zatvoren u 2021. godini.

5. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Arhiv je sačinio Godišnje finacijsko izvješće za 2021. godinu i dostavio ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analizom bilješki uz finacijska izvješća može se konstatirati da je Arhiv, poštujući Pravilnik o finacijskom izvješćivanju, sačinio zabilješku bilančnih pozicija uz bilancu stanja, kao i detaljna obrazloženja strukture rashoda i izdataka po svim stavkama odobrenim u privremenom financiranju prema proračunu za 2020. godinu.

⁷ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

⁸ Službeni glasnik BiH, broj 49/12 i 69/12

⁹ Službeni glasnik BiH, br.: 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21

¹⁰ Službeni glasnik BiH, broj 46/20

¹¹ Odluka broj 05-16-2-7708-2/21 od 14.10.2021. godine

5.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, u razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 674.401 KM. Značajni rashodi odnose se na: bruto plaće i naknade plaća (488.436 KM), naknade troškova uposlenih (94.039 KM) u ugovorene i druge posebne usluge (41.306 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u privitku Izvješća.

5.1.1. Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 488.436 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 296.747 KM, a porezi i doprinosi 191.689 KM. Bruto plaće i naknade su za 22.156 KM veće u odnosu na prethodnu godinu, što je prouzrokovano primjenom rješenja Agencije za državnu službu BiH, kojim je prekobrojni državni službenik iz Ministarstva pravde BiH, eksterno premješten i postavljen u Arhiv na radno mjesto šefa Odjela za opće i pravne poslove.

U 2021. godini Arhiv je nastavio sa primjenom Metodologije za raspoređivanje uposlenih unutar platnih razreda¹² i četiri osobe su, uz prethodno obavljenju analizu, napredovale u viši unutarnji platni razred na temelju stjecanja višeg stupnja stručnog zvanja. Prosječan broj uposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u Arhivu bio je 20.

5.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama u razdoblju od 01.01. do 31.12.2021. godine, iskazani su u iznosu od 1.945 KM. Isti se odnose na prihode ostvarene od zahtjeva, molbi, prijedloga, prijava i drugih podnesaka.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.

5.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2021. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 210.347 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 262.533 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (202.676 KM), obveze prema uposlenim (50.188 KM) i obveze prema dobavljačima (5.447 KM).

Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u privitku Izvješća.

Arhiv je izvršio popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obveza, te sitnog inventara i materijala na 31.12.2021. godine. Povjerenstvo za popis stalnih sredstava, potraživanja i obveza sačinilo je izvješće o obavljenom popisu i konstatiralo da je stvarno stanje usklađeno sa knjigovodstvenim. Obračun amortizacije izvršen je pojedinačno po svakom stalnom sredstvu. Popisno povjerenstvo je konstatiralo da je stanje iskazano u glavnoj knjizi, na poziciji vrijednosnih papira - dionice u iznosu od 7.610 KM evidentirano u ranijem razdoblju.

¹² Službeni glasnik BiH, broj 6/12 i 76/20

Prema raspoloživim podacima Arhiv je poduzimao određene aktivnosti na pitanju pronalaska dokumentacije kojom bi potvrdili temelj za knjiženje dionica u svojim poslovnim knjigama. Međutim, od nadležnih institucija dobili su odgovor da u njihovim poslovnim knjigama Arhiv nije evidentiran kao vlasnik vrijednosnih papira, pa samim tim ni kao vlasnik dionica. Rukovodstvo Arhiva je 23.2.2022. godine usvojilo Izvješće o popisu.

PREPORUKA 1

Preporučamo Arhivu da, u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH, poduzme aktivnosti i riješi pitanje dugogodišnjeg iskazanog salda, na poziciji vrijednosnih papira, u svojim poslovnim knjigama.¹³

6. UPOŠLJAVANJE I STATUS ANGAŽIRANIH OSOBA

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2020. godinu Arhivu je odobreno 20 uposlenih. Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta sistematizirano je ukupno 39 radnih mjesta. Na 31.12.2021. godine, Arhiv je upošljavao 20 osoba, od čega je za 16 osoba radni odnos zasnovan na neodređeno vrijeme, a četiri osobe radni odnos su zasnovale na određeno vrijeme. Procesom revizije konstatirano je da je tijekom godine Arhiv upošljavao 21 osobu, što je više u odnosu na odobreni broj uposlenih Zakonom o proračunu. Točnije, Agencija za državnu službu institucija BiH je, i pored činjenice da u Arhivu nije bilo upražnjenih radnih mjesta prema odobrenom proračunu, izdala rješenje o eksternom premještanju i postavljenju na radno mjesto šefa Odsjeka za opće i pravne poslove prekobrojnog državnog službenika iz Ministarstva pravde BiH. Primjenom rješenja izvršeno je dodatno upošljavanje i stvorene su obveze, bez prethodno odobrenih financijskih sredstava. Agencija za državnu službu institucija BiH je u rješenju, bez zakonskog temelja, navela da će „sva eventualna dodatna sredstva za primjenu ovog rješenja osigurati Ministarstvo financija i trezora BiH, po prethodno upućenom zahtjevu Arhiva, u skladu s relevantnim propisima i dosadašnjom praksom, da se u slučaju prekobrojnosti osiguravaju sredstva potrebna za rješavanje pitanja prekobrojnosti državnog službenika“. Nedostajuća sredstva za plaće i naknade u 2021. godini su osigurana prestrukturiranjem rashoda.

Nadalje promatrajući dinamiku kretanja uposlenih može se konstatirati da je u 2021. godini zbog isteka mandata, a u skladu sa Rješenjem Vijeća ministara BiH¹⁴, radni odnos prestao ranije imenovanom rukovodstvu. Također, za dvije osobe je prestao radni odnos zbog odlaska u mirovinu.

Prijem uposlenih na određeno vrijeme: U Arhivu je tijekom 2021. godine bila angažirana jedna osoba putem ugovora o radu na određeno vrijeme. Angažman je izvršen bez raspisivanja javnog oglasa. Sa angažiranom osobom zaključena su tri ugovora o radu na razdoblje od po tri mjeseca, s tim da je navedena osoba prethodno bila angažirana jedan mjesec po osnovu zaključenog ugovora o djelu.

¹³ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

¹⁴ Službeni glasnik BiH, broj 20/21

PREPORUKA 2

Preporučamo Arhivu da dosljedno vrši primjenu zakonskih propisa koji reguliraju područje upošljavanja, posebice vodeći računa o ispunjavanju kriterija transparentnosti.¹⁵

Ugovori o djelu: Izdaci po osnovu ugovora o djelu realizirani su u neto iznosu od 18.800 KM, a na temelju isplate naknada za angažman ukupno osam izvršitelja. Mjesečna naknada za obavljeni posao kretala se u rasponu od 350 KM do 1.000KM. U odnosu na prethodnu godinu, izdaci za ugovore o djelu manji su za 11.950 KM. Arhiv BiH je nastavio praksu angažmana osoba putem ugovora o djelu, iako u smanjenom opsegu u odnosu na prethodnu godinu. Ugovori su zaključeni za obavljanje poslova ispomoći konzervatoru u restauraciji građe, radovima na fizičkoj zaštiti i čišćenju arhivske građe, poslova povezivanja knjiga, časopisa i dr. materijala, ispomoć u izradi prijedloga opisa poslova službeničkih radnih mjesta u Arhivu i ispomoći tehničkom tajniku po potrebi. Angažirane osobe, u skladu sa zaključenim ugovorom, podnose mjesečno izvješće o obavljenom poslu.

Arhiv je izvršio ocjenjivanje uposlenih. Izvješća o provedenom ocjenjivanju državnih službenika blagovremeno su dostavljana Agenciji za državnu službu BiH.

7. JAVNE NABAVE

Arhiv je za 2021. godinu, u skladu sa odlukama o privremenom financiranju, donosio privremene planove javnih nabava po kvartalima, koji su tijekom razdoblja mijenjani i dopunjavani u skladu s potrebama. Arhiv je u 2021. godini postupak javne nabave roba i usluga vršio putem izravnog sporazuma. Prema prezentiranim podacima¹⁶ zaključena su 33 izravna sporazuma, ukupne vrijednosti 24.745 KM bez PDV-a. Od navedenog broja ugovorni organ je za 11 postupaka, u skladu sa zakonom o javnim nabavama, zaključio ugovore (ukupne vrijednosti 16.151 KM bez PDV-a). Uvidom u provedene postupke javnih nabava nisu uočene nepravilnosti u pogledu primjene općih načela Zakona o javnim nabavama.

¹⁵ Nova preporuka koja se odnosi na usklađenost

¹⁶ Izvješće o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodijeljenih ugovora/okvirnih sporazuma po vrsti postupka i predmetu nabave

8. KOMENTARI

Arhiv je u ostavljenom roku dostavio komentar na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu koji se odnosi na točku 3.2. Finansijsko upravljanje i kontrola Nacrta izvješća, navodeći da je Arhiv donio godišnji akcijski plan za uspostavljanje i unapređenje sustava unutarnjih finansijskih kontrola za 2021. godinu. Navedeno je dokumentirano dostavljanjem dokumenta, broj 05-16-1-441-2/21 od 7.6.2021. godine, tako da smo navedeni komentar prihvatili i u skladu s tim izvršili korekciju u konačnom Izvješću. Izuzev navedene promjene, Izvješće nije mijenjano u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

Članovi tima koji su proveli reviziju u Arhivu za 2021. godinu: Azra Husić - samostalni revizor za finansijsku reviziju i Ivana Jurčević – samostalni revizor za finansijsku reviziju.

**Voditelj tima za
finansijsku reviziju**

Nataša Pavlović, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
finansijsku reviziju**

Miro Galić, v.r.

**Rukovoditelj Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvalitete finansijske revizije**

Nedžad Hajtić, v.r.

Privici

Tablica I. – Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Tablica II. – Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Tablica III. – Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda proračuna za 2021. godinu

Arhiv Bosne i Hercegovine

Tablica I.

Opis	Odobreni proračun	Usklađivanja proračuna	Ukupni proračun	Izvršenje proračuna	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	687.000	0	687.000	674.401	98
Bruto plaće i naknade	467.000	22.000	489.000	488.436	100
Naknade troškova uposlenih	93.000	4.000	97.000	94.039	97
Putni troškovi	15.000	0	15.000	14.511	97
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	10.000	0	10.000	8.467	85
Izdaci za energiju i komunalne usluge	0	0	0	0	
Nabava materijala	20.000	-10.000	10.000	9.643	96
Izdaci za usluge prijevoza i goriva	12.000	-1.000	11.000	8.043	73
Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	
Izdaci za tekuće održavanje	13.000	-3.000	10.000	7.975	80
Izdaci za osiguranje	3.000	-1.000	2.000	1.980	99
Ugovorene i druge posebne usluge	54.000	-11.000	43.000	41.306	96
2. Kapitalni izdaci	11.000	0	11.000	0	0
Nabava zemljišta	0	0	0	0	
Nabava građevina	0	0	0	0	
Nabava opreme	11.000	0	11.000	0	0
Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)	698.000	0	698.000	674.401	97
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Novčane donacije	0	167	167	167	100
Rekonstrukcija depoa	0	167	167	167	100
7. Programi posebne namjene	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
8. Ukupno (4+5+6+7)	698.000	167	698.167	674.568	97

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 25.02.2022. godine.

Ravnatelj:
Danijela Mrda

Bilanca stanja na 31.12.2021. godine

Arhiv Bosne i Hercegovine

Tablica II.

Opis	31.12.2021.	31.12.2020.	Postotak (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	61	0	
Novčana sredstva	0	0	
Kratkoročna potraživanja	61	0	
Kratkoročni plasmani	0	0	
Interni finansijski odnosi	0	0	
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
2. Stalna sredstva	210.286	258.487	81
Stalna sredstva	1.425.862	1.425.862	100
Ispravka vrijednosti	1.223.186	1.174.985	104
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	202.676	250.878	81
Dugoročni plasmani	7.610	7.610	100
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	210.347	258.487	81
3. Kratkoročne obveze i razgraničenja	59.857	63.792	94
Kratkoročne tekuće obveze	9.669	18.790	51
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obveze prema uposlenima	50.188	45.002	112
Interni finansijski odnosi	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	0	0	
4. Dugoročne obveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	202.676	250.878	81
Izvori sredstava	202.676	250.878	81
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	262.533	314.670	83

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 25.02. 2022. godine.

Ravnatelj:
Danijela Mrda

Pregled prihoda i primitaka za 2021. godinu

Arhiv Bosne i Hercegovine

Tablica III.

Opis	Planirani iznos	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Postotak (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	2.000	0	2.000	1.945	97
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	2.000	0	2.000	1.945	97
Novčane kazne (neporezne prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	167	167	167	100
Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	167	167	167	100
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	0	0	0	0	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	
Primici od financijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	2.000	167	2.167	2.112	97

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 25.2.2022. god.

Ravnatelj:
Danijela Mrda

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Arhiva Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Arhiv) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2021. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu sa odlukama o privremenom financiranju institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2021. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 1/21, 22/21, 44/21 i 63/21) i pratećim naputcima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Arhiva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa tako i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 25.02.2022. godine

Ravnatelj

Danijela Mrda